

TJENESTEANALYSE VERSJON 1

AVLASTNING BARN OG UNGE

1 AVLASTNING	2
1.1 ORGANISERING OG DRIFT	2
2 ÅSLIGATA	2
3 RESSURSBRUK	3
3.1 TJENESTEMOTTAKERE	3
3.2 BEMANNING	4
3.2 FORKLARINGER AV ULIKHETER MELLOM NORDRE LAND OG SAMMENLIGNINGSKOMMUNER	5
3.2.1 GAUSDAL	5
3.2.2 NORD-AURDAL	5
4 ANBEFALINGER	6
VEDLEGG	7
NETTSIDER OG HENVISNINGER	7
Vedlegg	8
Analyse – behov for ny avlastningsbolig/barnebolig	8

1 AVLASTNING

Tjenesten ytes til familier og enkeltpersoner som på grunn av særlig tyngende omsorgsoppgaver har et avlastningsbehov. Det ytes avlastning for enkelttimer eller hele døgn. Barn og unge under 20 år tilbys avlastning i Åsligata, kommunal avlastningsbolig på Dokka. Andre løsninger som privat avlastning kan individuelt tilpasses. Det kan være en utfordring å få private avlastere, spesielt til de med svært sammensatte hjelpebehov. For personer over 20 år tilbys avlastningsopphold ved Landmo Omsorg - og rehabiliteringssenter.

De som har særlig tyngende omsorgsarbeid, kan kreve at den kommunale helse- og omsorgstjenesten treffer vedtak om at det skal settes i verk tiltak for å lette omsorgsbyrden og hva tiltakene i tilfelle skal bestå i.

Helse og omsorgstjenesteloven

§ 2-8. *Tiltak ved særlig tyngende omsorgsoppgaver*

De som har særlig tyngende omsorgsarbeid, kan kreve at den kommunale helse- og omsorgstjenesten treffer vedtak om at det skal settes i verk tiltak for å lette omsorgsbyrden og hva tiltakene i tilfelle skal bestå i.

1.1 ORGANISERING OG DRIFT

- En leder har ansvar for Åsligata og Dokka dagsenter

Boligen har hver tredje uke fagmøte i turnus, for de som er på jobb.

Miljøterapeut arbeider i turnus med noe frikjøp tid til å utføre fagansvaret i boligen.

Miljøterapeutene har et fellesmøte på 6 uker, Fagteammøte.

2 ÅSLIGATA

I en periode var avlastningsboligen i Åsligata nedlagt, men etter stor pågang og behov om avlastning ble den åpnet igjen i januar 2008. Det ble tilbudt avlastning noen kvelder i uka samt på helg. Fra 2006 til 2011 var det opprettet en barnebolig i Torpa med to boenheter. I 2011 ble barnebolig i Torpa og avlastning på Dokka sammenslått, og barnebolig i Torpa lagt ned.

Det å ha barn med funksjonsnedsettelse er ekstra krevende for foreldre, det medfører ofte at de må motta tjenester fra det offentlige, det kan for mange oppleves som vanskelig. Det er viktig at foreldre er trygge på de tjenester de mottar. Barna som er i avlastning, skal ikke bare være til «oppbevaring», men vi skal sørge for glade, aktive, sosiale barn i positiv utvikling.

Åsligata har kompetanse til å ta imot barn med spesielle behov, og det kan være at dette er den beste løsningen for mange. Barn trenger tett oppfølging, og det kan være vanskelig å forutse hvor mye hjelp hver enkelt skal ha.

I enkelte tilfeller ser vi at ikke alle barn «passer» i Åsligata, og det må tenkes alternativ. I et tilfelle er det brukt et eksternt avlastningstilbud.

3 RESSURSBRUK

I dagens samfunn er befolkningen svært opplyst i forhold til sine rettigheter, og det er mer vanlig å ta i mot avlastning i forhold til det tidligere var. Det er vanlig at både mor og far arbeider, og det er ikke uvanlig at det er behov for avlastning da ansvaret i forhold til barn med ekstra behov er svært tyngende. Det kan følge en del utfordringer med at pårørende legger mer og mer av ansvaret over på tjenestene.

3.1 TJENESTEMOTTAKERE

Vedtakene til de som mottar avlastning står det i tidsrom for når de skal leveres og hentes eventuelt. Vi følger opp barn på skole. Alle trenger et personal hver seg for å gjennomføre skoledagen, samt at et barn må ha 2:1 bemanning.

Tjenestemottakerne har også «hjemmedag» i Åsligata på ulike dager, der det skal øves på ADL ferdigheter. Dette er også knyttet opp til pedagogisk lærerplan i skole, og det er viktig at det brukes tid på å trene på ADL som kan være: vaske rommet sitt, handle, skifte på seng, det legges også inn fysisk aktivitet/fysio øvelser på disse dagene.

	Antall
Antall tjenestemottakere totalt	10
Antall avlastningsvedtak, kjøp av tjenester fra private leverandør	1
Enkeltvedtak avlastning som ytes av ansatte i TT, over 20 år	1
Antall privat avlastning	1
Antall enkeltvedtak avlastning Åsligata	6
Antall fosterhjems plassering i Åsligata	1
Antall mer en 50 % avlastning i Åsligata	2
Antall under 50 % avlastning	4
Oppfølging mindre enn 1:1	2
Oppfølging 1:1	4
Oppfølging 2:1 - noe 1:1	1
Antall brukere med vedtak om tvang kap 9	3

3.2 BEMANNINGEN

Antall barn til stede i boligen på helg, varierer fra helg til helg og ansatte jobber turnus og de fleste arbeider hver 3 helg.

Det er våken nattevakt i bolig på grunn av medisinske årsaker og for å sikre forsvarlige tjenester. Noe avlastning utføres i hjemmet til barnet, enkelte vakter og dager.

	Årsverk	Antall
Leder	1,0	1
Miljøterapeut	1,0 *	1
Miljøarbeider	5,12	10
Fagarbeider med videreutdanning	1	1
Assistent	3,77	7
Totalt	12,08	20

*Miljøterapeut er fagansvarlig i boligen og jobber i turnus.

Fagansvarlig i Åsligata ble omgjort til avdelingsleder ved omorganiseringen i 2013. Det har også lenge vært et ønske fra personalgruppen om å ha en miljøterapeut i turnus. En ansatt er nå i utdanningspermisjon for å utdanne seg til vernepleier, og boligen har midlertidig ansatt en miljøterapeut i denne hjemmelen. Dette for å prøve ut og kartlegge om det vil gi økte faglige resultater, både for tjenestemottaker og ansatt. Det kan vises til gode resultater etter et halvt år som for eksempel økt veiledning til ansatte, økt faglig forståelse, antall avvik vold og trusler har gått ned og det har ført til et bedre samarbeid med pårørende.

Flere av barna har mer enn 50 % oppholdssted i Åsligata, dette vil si at tjeneste blir mer enn «vanlig avlastning», det er derfor nødvendig med god faglig kompetanse og tjenesten må koordinere tjenester omkring barna. Dette medfører en del ressurser som ikke er vanlig i mer «normal» avlastning. Det er gode faglige begrunnelser for at denne overføringen til Åsligata har blitt gjennomført, men det fører til at avlastningen får en god del tilleggsoppgaver som ikke en vanlig avlastningsbolig har. Det er derfor blitt overført en del av ressursene fra skolene (Dokka barneskole og Torpa barne og ungdomsskole), slik at Tilrettelagte tjenester avdeling Åsligata har tatt over ansvaret som assistenter i skole. Et barn har 2:1 bemanning på skolen.

I noen tilfeller blir det tildelt ekstra avlastning, for eksempel en ekstra helg eller opphold ved behov for ferie for foreldrene. Dette utløser at det må leies inn ekstra personal for å kunne yte disse tjenester.

Det handles inn mat fra matbutikk, personalet lager mat. Fokus er at det skal lages næringsrik, riktig og variert mat for barna som mottar avlastning. Dette står som egen post i budsjett.

Boligen har tre ressurskrevende tjenester.

De barna med over 50 % tilholdssted begynner å bli voksne og har behov for egen bolig innen to år, dette er et behov som er nøye kartlagt og nærmere beskrivelse kommer frem i eget vedlegg. Når disse barna flytter ut fra avlastningsbolig og inn i egne boliger, vil antall barn med behov for «vanlig» avlastning bli betydelig mindre.

4 FORKLARINGER AV ULIKHETER MELLOM NORDRE LAND OG SAMMENLIGNINGSKOMMUNER

4.1 GAUSDAL

Gausdal har 6 210 (Wikipedia) innbyggere. Gausdal kommune er administrativt organisert i en 2-nivåmodell og tjenestene er organisert i enheter.

Helse- og omsorgstjenester ytes av forskjellige enheter i kommunen. Enhet Barn og familie har ansvaret for tjenesten avlastning. Søknad kommer til Tildelingsdelingskontoret, og da tar vernepleier over. Her jobbes det på tvers av tjenestene.

Gausdal har relativt få personer med utviklingshemming bosatt i kommunen.

En utvikling Gausdal har sett de senere årene er at de har fått flere barn og ungdommer med forskjellige former for atferdsvansker. Det skyldes både forskjellige syndromer (ADHD, Asperger, o.a.) og/eller en lettere grad av utviklingshemming. Av de i aldersgruppen fra og med barnehage til om med videregående skole, kan det være snakk om opp mot 20 personer som vil ha behov for tilrettelagt bolig og/eller oppfølging i ganske stor grad, i løpet av ungdomsårene, når de er ferdige med videregående skole eller noe senere. Det er her snakk om heldøgns helse- og omsorgstjenester. Mens her i Nordre Land Kommune har helsesøstertjenesten formidlet at det er 13 som sannsynligvis vil trenge tjenester fra tilrettelagte tjenester etter hvert, enkelte har allerede vedtak.

Gausdal bruker Grønn omsorg til avlastning.

Gausdal benytter seg av private avlastere, men ønsker seg avlastningsbolig. Bruker treningsleiligheten av og til ved overnatting – da server boligen kveld og nattjeneste.

Gausdal har liten tilvekst av psykisk utviklingshemmete barn.

4.2. NORD AURDAL

Nord Aurdal har 6 466 (Wikipedia) innbyggere.

Barne- og ungdomsavlastningen er en institusjon som gir avlastning til foreldre / foresatte som grunnet barnets nedsatte funksjonsevne har et svært tyngende omsorgsarbeid. Avdelingen har 4 overnattingsplasser.

Tilrettelagte tjenester for barn og unge med nedsatt funksjonsevne og avlastning i institusjon har i løpet av de siste årene halvert antallet tjenestemottakere. Tidligere tjenestemottakere har blitt voksne og flyttet til egne boliger. En konsekvens av dette er at institusjonen ikke har kunne opprettholde den samme åpningstiden som tidligere, noe som har medført at tjenestemottakerne av tjenesten har opplevd, og tilbakemeldt at tjenesten oppleves som lite smidig i forhold til deres behov. Ut fra brukergruppens faktiske behov (grader av funksjonsnedsettelse), og med forankring i driftsgjennomgang av tjenesten i 2012 er det utredet og drøftet om en skal legge om tjenesten fra institusjon til privat avlastning. I økonomiplanen er denne omleggingen innarbeidet fra og med 2015. I forkant av en omlegging må tjenesten rekruttere inn private oppdragstakere, samt at det gis

muligheten til å gjennomføre et godt informasjonsarbeid ovenfor brukergruppen. Tjenesten beholder ressurser til fortsatt familieveiledning, samt rekruttering, oppfølging og kontroll av de private oppdragstakerne. (Økonomiplan for 2014 – 2017 Nord Aurdal).

Avlastning barn og unge i institusjon avvikles fra 2015 i samsvar med kommunestyrets budsjettvedtak desember 2013. I 2014 har det pågått en omstillingsprosess for overgang til privat avlastning. I overgangsperiodene ble det avsatt 1 årsverk til dette, med formål om å redusere til 0,5 årsverk fra 2015 når omstillingen er gjennomført. Budsjett for omsorgslønn og privat avlastning er oppjustert i tråd med omleggingen.

Tilrettelagte tjenester for barn, unge og voksne ble en ny virksomhet fra 2013.

Nord -Aurdal har som mål å øke andelen høgskoleutdannet personell og særlig rekruttering av vernepleierkompetanse. Andel av helsefaglig kompetanse skal også styrkes.

Tildelingskontoret har et virksomhetsovergrepene ansvar for tildeling av helse- og omsorgstjenester i kommunen. Tildelingskontoret har gjennom koordinerende enhet også et særskilt ansvar for å koordinere enkeltvedtak om tjenester for å fremme rehabilitering.

5 ANBEFALINGER

Omstillingsarbeid foregår kontinuerlig i Tilrettelagte tjenester. En vedtatt metode i kvalitets – og effektiviseringsarbeid i Nordre Land kommune er bruk av LEAN som et verktøy, er tatt i bruk i enheten. Det arbeides med internkontroll for å sikre tjenesten og med fokus på medarbeiderskap, kompetanseutvikling, kultur, holdninger og nærvær er

På grunn av at tre tjenestemottakere som krever omfattende tjenester trenger, bolig innen de 3 neste årene, vil behovet for avlastning endre seg etter som de flytter til egen bolig.

På sikt kan det være nødvendig at det settes rammer i forhold til når det skal tilbys avlastning, i form av for eksempel «åpningstider». Kommunen skal tilby avlastning, men det kan være viktig at kommunen må sette noen avgrensninger i forhold til når det skal være åpent opp i mot sommerferie/høytider og eventuelt enkelt dager/helger det skal være stengt. En åpningstid behøver ikke nødvendigvis bety at tjenestene skal bli dårligere.

Vanlig avlastning vil normalt bare foregå på kvelder og helger, dermed vil dette medføre en del utfordringer opp i mot turnus og deltidsproblematikk.

VEDLEGG

Analyse – behov for ny barne - og avlastningsbolig.

NETTSIDER OG HENVISNINGER

Hjemmeside Gausdal kommune <http://www.gausdal.kommune.no/>

Hjemmeside Nord Aurdal kommune <https://www.nord-aurdal.kommune.no/>

Lovdata <https://lovdata.no/>

Nordre Land Kommuneplan samfunnsdel 2012-2020 <http://www.nordre-land.kommune.no/kommuneplaner.535661-85473.html>

Kommuneplanens handlingsdel 2014-2017 <http://www.nordre-land.kommune.no/handlingsplan-med-oekonomiplan.4481820-85473.html>

Helsetilsynets veileder 2009 [Kommunale sosial- og helsetjenester til barn i barne- og avlastningsboliger.](#)

Økonomi og årsberetning Nord Aurdal <https://www.nord-aurdal.kommune.no/politikk/okonomi-og-arsberetning/>

Kommunedelplan Nord Aurdal

<https://www.nordaurdal.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MId1=623&FilId=4008>